

den højtærede Finansminister ikke uden videre kan inddrage denne Sum i Kassebeholdningen, men til enhver Tid maa kunne gøre Rigsdagen Regnskab for, hvorledes Summen bliver anvendt. Jeg maa antage, at den højtærede Finansminister er enig med mig heri og ikke paa nogen Maade kan modsige det. Jeg har nok set, at den højtærede Finansminister har sagt i Folketinget, at nu havde han slaaet alle Summerne sammen, for det var alt for besværligt at have en Kassebeholdning med saa mange forskellige Konti. Men det kan jo ikke gælde den vestindiske Sum, for denne skal efter Partiet Venstres udtrykkelige Mening, som han ikke vil gaa imod — han er jo en god Partimand, vil jeg haabe for ham —, bruges paa en aldeles bestemt Maade. Derom haaber jeg, at den højtærede Finansminister enten nu, hvis han har det præsent, eller paa anden Vis vil give mig Oplysning.

Saa har jeg desværre endnu en Sag at opføre og afgøre med den højtærede Finansminister. Sagen er blevet nævnt her ved en tidligere Lejlighed, da jeg ikke kunde komme dybt ind paa den, eftersom jeg maa tilstaa, at den stod i et noget fjernt Forhold til den Sag, vi havde paa Dagsordenen, og den højtærede Formand derfor med Rette ikke kunde tillade mig og heller ikke kunde tillade den højtærede Finansminister at drøfte den saa meget, som den fortjente. Den højtærede Finansminister har senere i Folketinget givet en Forklaring paa denne Sag, har begrundet sin Stilling dertil; men jeg har ikke haft nogen Lejlighed til at besvare det, den højtærede Finansminister har sagt, og Sagen forekommer mig at være af overordentlig stor principiel Betydning. Det er Spørgsmaalet om det ulovlige Statslaan, som den højtærede Finansminister i indeværende Finansaar har stiftet, nemlig ved at optage et Laan i Store nordiske Telegraf-selskab paa 8—10 Mill. Kr. Da jeg havde med Sagen at gøre, kunde jeg kun se, at Laanet beløb sig til 8 Mill. Kr.; den højtærede Finansminister har senere oplyst, at han er gaaet helt op til 10 Mill. Kr. Paa hvilket Tidspunkt det var, kan jeg ikke rigtig se, men det maa vel have været i December Maaned; i Januar synes den højtærede Finansminister at have afbetalt Beløbet; ved en Indberetning fra Finansministeriet til Folketingets Finansudvalg af 11. December var Summen endnu kun omtrent 8 Mill. Kr. Den højtærede Finansminister har om dette Forhold i Folketinget givet en Forklaring,

som paa hvert Punkt er urigtig og fuldkommen uholdbar, og den maa jeg paa Grund af Sagens Vigtighed komme noget ind paa.

Jeg har sagt, at der forelaa et Statslaan, og jeg ved ikke rettere, end at naar Staten laaner, saa optager den Statslaan, og det er ganske ligegyldigt, hos hvem Staten laaner. Den højtærede Finansminister kan ikke gaa ud i Byen enten til den ene Privatmand eller til det andet Aktieselskab og laane Penge til Staten, uden at han laaner paa Statens Regning; og saa er det Statslaan, og det er ganske ligegyldigt, om det er Store nordiske Telegraf-selskab eller Det danske Kulkompagni eller et Kabelselskab eller Østasiatisk Kompagni eller en hvilken som helst privat Forretning, der yder Laanet. Saa snart der laanes fra Statens Side, optages der Statslaan, og i Grundlovens § 26 staar der, at intet Statslaan maa optages uden ifølge Lov. Det er denne Grundlovsparagraf, den højtærede Finansminister har overtraadt. Den højtærede Finansminister siger, at hvis det, der her foreligger, skal være et Statslaan, har en Finansminister mange Gange tidligere paa egen Haand optaget et Statslaan, saa har ogsaa jeg — Finansministeren nævnte mig — i min Egenskab af Finansminister optaget Statslaan. Det er fuldkommen urigtigt, jeg har aldrig som Finansminister ment, at jeg havde Ret til at laane Penge enten hos private Mænd eller hos en privat Forretning, og jeg har heller aldrig gjort det; jeg kan slet ikke tænke mig den Tanke, at jeg skulde være gaaet til et eller andet privat Aktieselskab og anmodet om et Statslaan. At Selskabet selv har tilbudt et saadant Laan, gør jo ingen Forskel. Det er ligegyldigt, om den ene Part kommer som laansøgende, eller den anden kommer som laangivende. Hvis det skulde behage et eller andet privat Selskab at laane Staten Penge — der har været Tider, da private Selskaber maaske havde godt med Penge og gerne vilde laane ud —, ja, selv om det var en Bank, som vilde laane ud, har Finansministeren ingen som helst Ret til at modtage et saadant Laan uden Bemyndigelse. Det har jeg heller aldrig gjort, og jeg ved for Resten ikke af, at nogen Finansminister overhovedet nogen Sinde har gjort *det*, som den højtærede Finansminister har gjort ved denne Lejlighed.

Naar den højtærede Finansminister anførte som Bevis for, at en tidligere Finansminister — altsaa jeg — har gjort